

Såddpucken är klar för match i vår

I år släpps pucken som utvecklar skogssådden. Enligt utvecklaren Anders Landström ska det bli nedsläpp av cirka 500 000 LandPuckar under försommaren 2017.

Efter tio års utveckling finns det nu ett system från frö och torv, via maskinell puckproduktion till planteringsrör för fältjobbet.

– Det har tagit mycket längre tid än jag kunnat tro men nu känner vi att kedjan är stark och att vi kan producera puckar med tallfrö för skarpt läge. Vi har hittills avtal på gång med några större markägare som ska satsa på förnyring med pucken, säger Anders Landström när Skogsland träffar honom i en verkstadslokal utanför Storuman i Västerbotten.

I de gamla lokalerna föddes några av de första och mest kända skogsmaskinerna under mekaniseringen av skogsbruket från 1950-talet och framåt. Legendariska SMW Drivax och SMW Rapid är två av dem. Sedan länge ägs SMW av Rottne som har en nyare fabrik intill.

Maskiner tar över

De gamla lokalerna ägs nu av Anders Landström och där skrivs historia igen. Där inne står en delvis hemlig prototypmaskin som kan spotta ur sig tre puckar varannan sekund.

Anders Landströms mål är dels att lansera ett nytt sätt att förnygra skogen på ett rationellt och biologiskt riktigt sätt, dels att ta fram en komplett produktionslinje för försäljning till större producenter i Sverige och utomlands.

På sikt hägrar också maskinell förnyring med såddpucken.

– Vi räknar med att det inom ett till två år kommer en maskinell sättning av pucken. Då görs en varsam markberedning och plantering samtidigt, vinsten för skogsägarna och miljön blir då betydande, säger han.

Idén med pucken dök upp en tidig morgon för drygt tio år sedan. Den hade då värt fram under en längre tid med bekymmer med att klara förnyringen i den egna skogen.

– Jag hade köpt en stor skogsfastighet och avverkat mycket. Att få tag i resurser för att klara det under bästa

I varje såddpuck ligger ett förstklassigt tallfrö som grov när torven blir blöt på ett hygge. FOTO: FÖRETAGSBILD

FAKTA: LandPuck

Storlek: Cirka 48 x 18 millimeter.

Vikt: Cirka 20 gram.

Innehåll: Den lilla trissan består av torv, ett frö, kort- respektive långtidsverkande gödsel, vätningsmedel för snabbt vattenupptag samt vermikulit som skydd på toppen men inga bekämpningsmedel.

Pris: 50 öre per LandPuck. Puckarna kommer att levereras färdiga i papp- eller plast. Tomma rör ska återlämnas. Rören förs direkt ner i det specialutvecklade planteringsröret som företaget lånar ut i år. Det är 50 puckar i röret som väger kring ett kilo. Plantören kan bära med sig rör med totalt 750 puckar till varje runda. Tomma rör ska återlämnas till tillverkaren.

Plantering: Direkt i mineraljorden efter markberedning. Studier visar att en rutinerad plantör planterar cirka 500 puckar i timmen.

tiden var inte lätt. Plantering fungerar absolut men man är ju utlämnad åt många faktorer där det kan gå fel. En kontrollerad sådd med de bästa fröerna bör vara optimalt.

Turerna fram till dagens puck har gått via egna idéer, kontakt med både jordbruks- och trädgårdsexperten, experter på datastyrning samt forskare på Skogforsk.

– Sveaskog har också ställt upp och det är i huvudsak på deras mark som

vi testat puckarna genom åren. Bara de bästa förädlade fröerna används, grobarhet är 90–95 procent. De senaste försöken visar att naturen orsakar en del förluster men 70–75 procent blir till plantor.

Halva priset

Anders Landström säger att hans rekommendation är att placera ut 3 000 puckar för att uppnå en bra förnyring. Priset per puck är 50 öre, ungefär halva plantpriset.

– Beräkningar vi gjort visar att puckarna gör förnyringen drygt 60 procent billigare än vanlig plantering. Plantor måste bevattnas och skötas fram till plantering och sedan är de mycket beroende av vädret. Pucken är torr fram till det första regnet då fröet börjar gro i en optimal miljö med torv och lite gödsel. Såddpucken minskar även behovet av plantröjning jämfört med vanlig sådd.

Såddpucken fungerar med tall, contorta och lärk, däremot har granfrön inte reagerat lika positivt.

– Vi vet inte varför granen inte går lika bra, därför har vi tills vidare valt bort den. I första hand ser jag pucken som ett bra alternativ på vanliga tallmarker och det är det vi satsar på i år med en halv miljon puckar, säger Anders Landström.

Seger för miljön

Varje år planteras över 350 miljoner plantor i Sverige så marknaden är stor.

– Ja, potentialen är jättestor och kan skogsbruket minska behovet av växthus så blir alla vinnare på det här, inte minst miljön. På sikt kan vi etablera oss i Finland och Kanada där det här systemet bör passa bra, säger Anders Landström.

Konkurrenterna kring att utveckla sådden är inte många men svenska Seedpad, som utvecklats av forskare i Umeå, har lite samma idé och testas av flera skogsbolag.

– Umeåforskarna var här och tittade och sedan har jag inte hört av dem så de kör väl sitt eget, säger Anders Landström, som just nu fokuserar på vårens produktion.

Rolf Segerstedt 070-521 52 60
rolf.segerstedt@landlantbruk.se

SNART DAGS FÖR NEDSLÄPP. Anders Landström med det nya planteringsröret för såddpuckan och en väska för några papp-rör med 50 puckar i varje. I en ryggsäck kan plantören bära med sig rör med upp till 750 puckar till hygget. FOTO: ROLF SEGERSTEDT

Tallplantans rotsystem som grott från såddpuckan ser ut så här...

... i jämförelse med rötter från frö som sätts på vanligt sätt visar Skogforsk hos Skogforsk.

FAKTA: Anders Landström

Företag: Lappland Design AB Forest.

Ägare: Anders och Lovisa Landström.

Bor: Storbäcken, Storuman

Produktion: Utveckling av LandPuck-system för frösådd. Tillverkning av smycken i guld, silver, brons och tenn med försäljning i egen butik med kafé. Jaktturism i Nybygdland.

Skog: Äger drygt 8 000 hektar skogsmark, varav cirka 5 500 produktiv.

HEMLIGA KLUBBEN. Prototypen för att snabbt producera tusentals såddpuckar är patenterad men uppfinnaren Anders Landström, till höger, vill inte visa upp maskinen mer än så här i bakgrunden. Under våren ska han och tekniker Samuel Lindberg pressa fram en halv miljon såddpuckar.

Drönare har effektiviserat exempelvis skogsinventeringar.

FOTO: ROLF SEGERSTEDT

Kan bli fritt fram för drönare i skogen

Det verkar som om det kan bli fritt fram att använda drönare i skogsbruket. Justitiedepartementet föreslår att drönare inte ska omfattas av kravet på tillstånd i Kameraövervakningslagen.

I oktober slog Högsta förvaltningsdomstolen fast att en kamera som är monterad på en drönare kräver tillstånd enligt Kameraövervakningslagen. Den domen innebär bland annat att det skulle bli svårare för skogsbruket att använda drönare eftersom allmänheten fritt kan röra sig i skogen och därmed skulle kunna bli filmade av en drönare.

Nu vill regeringen förenkla för

företagen och föreslår att drönare inte ska omfattas av kravet på tillstånd. I stället ska enskildas integritet skyddas av reglerna i Personuppgiftslagen. Justitiedepartementet skriver att domen i Högsta förvaltningsdomstolen riskerar att försvåra samhällsnyttig användning av den nya tekniken och bli onödigt betungande för en snabbt växande bransch.

Inget tillståndskrav, men den som använder kamerautrustade drönare måste vidta åtgärder för att undvika integritetskränkningar, till exempel se till att användning sker för legitima ändamål och på ett öppet sätt.

Marie Henningsson 036-30 62 65
marie.henningsson@landlantbruk.se

Sydsvenskt konstruktionsvirke av gran är efterfrågat i Polen.

FOTO:

Sydsvensk gran eftertraktad i Polen

Sydsvenskt konstruktionsvirke av gran är hett eftertraktat på den polska byggmarknaden. Det konstaterar Södra som ökat exporten till Polen kraftigt de senaste åren.

Södras Polenexport ökade med 150 procent under 2016, uppger Södra Wood, affärsområdet för sågverken, i ett pressmeddelande.

– Det händer mycket i Polen nu. Byggnationen stiger och intresset för trävaror ökar. De produkter som efterfrågas i Polen hör till vårt kärnsegment och är just sådana som vi kommer att satsa långsiktigt och brett på, säger Andreas Jonasson, marknadschef för

Södra Wood.

Skälet till den ökade efterfrågan i Polen är bland annat att trähustillverkning blir allt vanligare i landet och att skandinaviskt trä har gott rykte bland köparna. Kvaliteten är jämn, vilket bland annat ger lägre spillprocent i produktionen, enligt Södra Wood, som också nämner takstolstillverkare och emballageindustri som två viktiga kundsegment i Polen.

Enligt Södras uppgifter står koncernen i dag för över 20 procent av den svenska trävaruexporten till Polen.

Mats P Ostelius 08-588 369 01
mats.ostelius@landlantbruk.se